

Razgovarjanje pred čitanjem pri tem berilu ni neobhodno potrebno, ker je lahko umljivo. Učitelj berilo najprej pripoveduj in potem pa prav po časi čitaj naprej; potem je pa stvarno razpravljal. Učenci bero stavek za stavkom, učitelj pa vmes poprašuj po vsebini in na ta način si prisvoje polnoma vsebino tega berila.

Iz vsega tega, kar sem povedal, spoznamo lahko, da ima „razpravljanje beriva“ v 1. šolskem letu svojo podstavo na nazornem nauku; nazorni nauk bodi torej duša vsemu pouku v čitanju v 1. šolskem letu.

(Dalje pri.)

Vestnik.

Cesarja Franca Jožefa I. jubilejska ustanova za učiteljske sirote na Kranjskem: Visoki deželni zbor Kranjski, 50 gld.; gosp. Štefan Francelj, učitelj v pokoju v Št. Vidu nad Vipavo, 5 gld.

Učiteljski konvikt: G. Štefan Francelj, učitelj v pokoju v Št. Vidu nad Vipavo, 5 gld.

Imenovanje. Deželnim šolskim nadzornikom za Primorje je imenovan g. Nikolaj Ravalico, profesor na učiteljski v Gorici.

Nadzorovanje ljudskih šol. Deželni šolski nadzornik, g. J. Šuman, je nadzoroval dne 12. t. m. petrazredno deško ljudsko šolo v Škofji Loki ter se povoljno izrazil o uspehu.

Častnim članom je imenovalo „Učiteljsko društvo za Kranjski šolski okraj“ na občnem zboru dne 8. t. m. predsednika „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“, g. Luko Jelenca, učitelja v Ljubljani. Častitamo!

Umrl je dne 17. t. m. g. Leopold Belar, nadučitelj v pokoju v Ljubljani. Več o njem prihodnjič.

Učiteljski zastopnik. Učiteljstvo postojinskega okraja je izvolilo svojim zastopnikom v c. kr. okrajni šolski svet g. Antona Skalo, nadučitelja v Vipavi.

Pravila „Ljubljanskega učiteljskega društva“ so potrjena, oziroma vlada ustanovitev tega društva ni zavrnila.

„Slovenski List“ piše: „Gosp. Dimnik ve, da mora biti med učitelji marsikak Eslein in zato je posnel te dni iz „Slov. Lista“ v „Učiteljskem Tovarišu“ notico, v kateri smo naštevati, koliko je med učitelji na Spodnjem Avstrijskem liberalcev, ter ji dal naslov „Pons asinorum“.

„Slovenski List“ piše: „Za zloglasno hišo je iz pedagogičnih ozirov žal vzgojiteljem mladine Dimniku, ki vzgaja otroke, Turku in Predoviču, ki vzgajata žrebeta in pujske“.

„Slovenski List“ piše: „Učitelj-skrunitelj. V Št. Hipolitu so 22. pr. m. aretovali 19letnega učitelja Julija Gattererja, navdušenega pristaša „mladih“ liberalnih učiteljev, ker je nesramen atentat napravil na neko svojo učenko. Ko je izvedela mati, da so ga žandarji odvedli v zapor, se je zgrudila nezavestna. — Ako je kozel med učitelji, se ne sme grditi ves stan, in zaradi tega „Slov. Narod“ o tem dogodku molči. „Narod“ pa tudi molči o učitelju Odstreilu, katerega so te dni aretovali na Dunaju radi sramotnih dejanj z učenci. Tudi ta je bil pristaš „mladih naprednih učiteljev“.

„Slovenski List“ piše: „Te dni je dobil učitelj Jakob Žebre iz Starega trga pri Ložu pet dni zavora, poostrenega z dvema postoma, ker je nečastno govoril o duhovniku g. Petru Hauptmannu. Učitelju Žebretu v loškem „prežonu“ ne bo nič manj dolgčas, če je tudi „Naroda“ sedaj sram tega vspeha svojega pristaša.“

Vse te „bombe“ na učiteljski stan je izpustil gosp. Koblar v številki, ki je izšla dne 10. t. m. Komentar

si napravi lahko vsakdo sam in gotovo bode znal tudi vsakdo sam izvajati potrebne posledice napram temu gnusnemu, učiteljstvu in novi šoli najbolj sovražnemu slovenskemu listu. Bedak bi bil vsakdo izmed nas, kdor bi kakorkoli podpiral take liste in tista društva in družbe, pri katerih ima ta nasprotnik „gospode, ki je vedno lačna“, tudi najmanjšo besedo!

P. Abel je izrekel v zadnjem svojem govoru, dne 31. vel. travna ostro sodbo o naši mladini z besedami: „Take sufisane (domišljave) mladine kot je v Ljubljani nisem še videl; tu si pa že hvalim še dunajsko mladino“. — Ne verjamemo, da bi mogel č. g. govornik v enem mesecu spoznati slovensko mladino, ker ne zna njenega jezika in ni mogel vsled tega občevati z njo; zato moramo odločno zavračati to sodbo kot neutemeljeno in krivično. Mogoče tudi, da je imel o. Abel v mislih samo nemško mladino, a tudi ta ne zasluži te sodbe. Kaj pa, če ni imel č. g. govornik namena, udariti po novi šoli?! — Uredništvo „Zgodnje Danice“ odgovarja na te govornikove besede tako-le: „Ne vemo, ali mu je bila to moška in ženska mladina — ali samo moška. — Podpisano je videlo mnogokje mladine po raznih deželah, govoreče raznih jezikov; do cela pa pozna svojo kranjsko mladino. Zato določno izjavlja, da se nikakor ne strinja s propovednikovo kritiko o naši mladini.“

Iz Ljubljane. Dnevni red okrajni učiteljski konferenci slovenskih ljudskih šol v Ljubljani, ki bode dne 27. rožnika 1899. l. ob 8. uri dopoldne v poslopju I. mestne deške petrazrednice v Komenskega ulicah. 1.) Predsednik otvori konferenco. 2.) Izvolita se dva zapisnikarja in dva overovatelja. 3.) Jakob Dimnik: „Pomlad“ (berilni sestavek št. 80 v Prvem nemškem berilu za slovenske ljudske šole). Učna slika iz nemščine za tretji razred (v učilnici III. a razreda). 4.) Frančišek Levec: Naznanila in opazke o mestnih slovenskih ljudskih šolah. 5.) Jakob Furlan: Poročilo o podrobnem učnem načrtu za telovadbo na deških petrazrednicah s slovenskim učnim jezikom. 6.) Luka Jelenec: Poročilo o meščanskih šolah na Kranjskem. 7.) Izbor učnih knjig za šolsko leto 1899/1900. Šolska vodstva, ki želé gledé učnih knjig v prihodnjem šolskem letu kakšne izpremembe, naj pošljejo do 24. rožnika t. l. c. kr. mestnemu šolskemu svetu utemeljen nasvet, drugače pa negativno poročilo. 8.) Jožef Maier: Poročilo o stanju in računu okrajne učiteljske knjižnice in nasveti o nakupu novih knjig. Dotične nasvete je najkasneje do 24. t. m. pismeno naznaniti načelniku knjižničnega odbora, gospodu Jožefu Maierju. 9.) Izvolijo se trije udje knjižničnega odbora za šolsko leto 1899/1900. 10.) Izvoli se stalni odbor za šolsko leto 1899/1900. 11.) Samostalni predlogi, ki jih je najkasneje do 24. rožnika t. l. pismeno zgledati pri stalnem odboru.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani,
dne 10. rožnika 1899.

Župan-predsednik: Iv. Hribar.

Dunaj 15. rožnika. Ministrski svet je v svoji večerajšnji seji sklenil, aktivirati zakon o zvišanju plač državnim slugam, redarjem in finančnim paznikom z dnem 1. vel. srpana. Isti dan stopi v veljavo tudi regulacija plač državnih železniških uradnikov. Kdaj pride pa na vrsto učiteljstvo?! Para učitelj pa delaj tlako, trpi in stradaj! To je škandal XIX. veka!!

Razpisane službe: Nadučiteljsko mesto v Črnem Vrhu, učiteljsko mesto v Vipavi in učiteljsko mesto v Žireh do 11. mal. srpana; učiteljsko mesto v Trebelnem do 15. mal. srpana; na vojaški ljudski šoli v Zadru do 15. mal. srpana; nadučiteljsko mesto v Srednji vasi v Bohinju do 20. mal. srpana.

Ljubljansko učiteljsko društvo bode imelo dne 1. mal. srpana t. l. ob 8. uri zvečer v hotelu pri Lloyd (v salonu) na sv. Petra cesti svoj prvi občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1.) Nagovor predsednika. 2.) Poročilo pripravljavnega odbora. 3.) Volitev odbora. 4.) Določitev letnega doneska za prave in podporne društve-

nike. 5.) Pristop k „Zavezi“ in „Slovenskemu učiteljskemu društvu“. 6.) Razni nasveti. K mnogobrojni udeležbi naj-
uljudneje vabi pripravljavni odbor.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj zboruje dne 4. mal. srpana t. l. ob navadnem času v okoliški šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Petje. 3. Društvene zadeve in nasveti. 4. Zadnjič izostalo podavanje g. Petrička. 5. Iz šolske prakse. K obilni udeležbi prav uljudno vabi odbor.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 739

o. šol. sv. V krškem šolskem okraju se bodo začetkom šolskega leta 1899/1900 oddale stalno ali začasno sledeče učiteljske službe:

1.) Služba učitelja-voditelja na enorazrednici v Velikem trnu pri Krškem s postavnimi dohodki, 30 gld. opravilne doklade in prostim stanovanjem.

2.) Služba učitelja-voditelja na novo ustanovljeni enorazrednici v Buseči vasi s postavnimi dohodki, 30 gld. opravilne doklade in prostim stanovanjem.

3.) Služba učitelja-voditelja na enorazrednici v Svibnjem s postavno določenimi dohodki, 30 gld. opravilne doklade, in 100 gld. stanarine.

4.) Ker je gđ. učiteljica v Veliki Dolini naredila izpit učiteljske usposobljenosti, razpisuje se tudi 3. učno mesto v Veliki Dolini v stalno nameščenje.

Prosimci za te službe naj pravilno opremljene prošnje vlagajo po predpisanem potu do dne 16. mal. srpana 1899. l. tu-sem.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 13. rožnika 1899.

Št. 716

o. šol. sv. Na dvorazrednici na Trebelnem pri Mokronogu razpisuje se druga učiteljska služba s postavnimi dohodki v stalno ali začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati predpisanim potom do dne 15. mal. srpana t. l. tu-sem.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 12. rožnika 1899.

Listnica uredništva:

Gospod D. M. v T. Beri današnji članek „Regulacija učiteljskih plač“ točka 7. O drugem govori zadnja listnica. V kratkem pismo. Pozdrav!

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga da zaslužiti učiteljstvo, dogovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovoli zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemavec izplača, zabeleži v prid konviktu.

1. **Jos. Petrič** — zaloga raznovrstnih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“ in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
2. **Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
3. **Miličeva tiskarna** — zaloga uradnih spisov i. t. d. — v Ljubljani, Stari trg.
4. **Národna tiskarna** v Ljubljani, Kongresni trg.
5. **Šeberjeva tiskarna** v Postojni, zaloga uradnih spisov itd.
6. **Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospode v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
7. **Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg.
8. **Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francšek Črnagoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznaniila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/3 strani 5 gld., 1/4 strani 4 gld., 1/5 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petlitvrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine še 3 gld.

Lastnik in založnik: „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“; tisk Miličeve tiskarnice v Ljubljani.

9. **Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfvih ulicah v Ljubljani.
10. **J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
11. **Kavčič & Lilleg** — „Pri zlatorogu“ — trgovina s specerijskim blagom v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
12. **Jeglič & Leskovic**, trgovina s specerijskim blagom na Jurčičevem trgu v Ljubljani.
13. **F. P. Vidic & Comp.** Tovarna lončenih peči in glinastih izdelkov, opekarna, zaloga stavbinskega blaga v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
14. **Filip Fajdiga**, mizar in trgovina s pohištvo v Prešernovih ulicah št. 50 (nasproti novi pošti) v Ljubljani.
15. **Maks Domicelj**, zaloga moke iz mlina Vinka Majdiča po en gros cenah v plombovanih vrečah po 10, 25, 50, 85 in 100 kg. na Rimski cesti (Mundova hiša) v Ljubljani.
16. **Maks Armič**, trgovina s perilom i. dr.; Sv. Petra cesta št. 4. v Ljubljani.
17. **Fran Šturm**, krojač na Bregu v Ljubljani.
18. **J. N. Potočnik**, krojač, Dunajska cesta v Ljubljani.
19. **B. Schmeltzer**, zaloga stolov, Šelenburgove ulice v Ljubljani.

Banka „Slavija“ v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezi slovenskih učiteljskih društev.“

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.

Prva nemška slovnica

in

Prvo nemško berilo

za slovenske ljudske šole,

sestavili

A. Praprotnik, A. Razinger in A. Žumer.

Cena vezani knjigi 30 kr. se zopet dobi

v bukvarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Na zahtevanje se pošilja brezplačno

ilustrovani cenik

za navadne in c. kr. izključivo privilegovane

harmonije in didaktofone.

V obila naročila se priporoča tvrdka:

Jos. Lenarčič & Comp.

na Vrhniki pri Ljubljani.

nike. 5.) Pristop k „Zavezi“ in „Slovenskemu učiteljskemu društvu“. 6.) Razni nasveti. K mnogobrojni udeležbi naj-
uljudneje vabi pripravljavni odbor.

Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj zboruje dne 4. mal. srpana t. l. ob navadnem času v okoliški šoli v Celju z naslednjim dnevnim redom: 1. Zapisnik. 2. Petje. 3. Društvene zadeve in nasveti. 4. Zadnjič izostalo podavanje g. Petrička. 5. Iz šolske prakse. K obilni udeležbi prav uljudno vabi odbor.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 739

o. šol. sv. V krškem šolskem okraju se bodo začetkom šolskega leta 1899/1900 oddale stalno ali začasno sledeče učiteljske službe:

1.) Služba učitelja-voditelja na enorazrednici v Velikem trnu pri Krškem s postavnimi dohodki, 30 gld. opravilne doklade in prostim stanovanjem.

2.) Služba učitelja-voditelja na novo ustanovljeni enorazrednici v Buseči vasi s postavnimi dohodki, 30 gld. opravilne doklade in prostim stanovanjem.

3.) Služba učitelja-voditelja na enorazrednici v Svibnjem s postavno določenimi dohodki, 30 gld. opravilne doklade, in 100 gld. stanarine.

4.) Ker je gđ. učiteljica v Veliki Dolini naredila izpit učiteljske usposobljenosti, razpisuje se tudi 3. učno mesto v Veliki Dolini v stalno nameščenje.

Prosimci za te službe naj pravilno opremljene prošnje vlagajo po predpisanem potu do dne 16. mal. srpana 1899. l. tu-sem.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 13. rožnika 1899.

Št. 716

o. šol. sv. Na dvorazrednici na Trebelnem pri Mokronogu razpisuje se druga učiteljska služba s postavnimi dohodki v stalno ali začasno nameščenje.

Pravilno opremljene prošnje je vlagati predpisanim potom do dne 15. mal. srpana t. l. tu-sem.

C. kr. okrajni šolski svet v Krškem, dne 12. rožnika 1899.

Listnica uredništva:

Gospod D. M. v T. Beri današnji članek „Regulacija učiteljskih plač“ točka 7. O drugem govori zadnja listnica. V kratkem pismo. Pozdrav!

Gospodarski program.

Naslednje tvrdke darujejo od iztržka, oziroma dobička, ki jim ga da zaslužiti učiteljstvo, dogovorjene odstotke v prid učiteljskemu konviktu. Vsakdo (vsaktera) pa blagovoli zahtevati, da se vsaka vsota, ki jo odjemavec izplača, zabeleži v prid konviktu.

1. **Jos. Petrič** — zaloga raznovrstnih šolskih zvezkov, peres z napisom: „Učiteljski konvikt“ in raznih drugih šolskih potrebščin v Ljubljani, sv. Petra cesta št. 6.
2. **Knjigotržnica Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg** v Ljubljani, Kongresni trg.
3. **Miličeva tiskarna** — zaloga uradnih spisov i. t. d. — v Ljubljani, Stari trg.
4. **Národna tiskarna** v Ljubljani, Kongresni trg.
5. **Šeberjeva tiskarna** v Postojini, zaloga uradnih spisov itd.
6. **Gričar & Mejač**, trgovina z narejenimi oblekami za dame in gospode v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
7. **Fran Ksav. Souvan**, trgovina z manufakturnim blagom v Ljubljani, Mestni trg.
8. **Fran Kraigher**, krojaški mojster v Ljubljani, Kongresni trg.

Izhaja 1., 10. in 20. dne vsakega meseca ter stane za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. Udje „Slovenskega učiteljskega društva“ plačajo na leto 3 gld. naročnine in 1 gld. udnine. — Spisi naj se blagoizvolijo pošiljati odgovornemu uredniku (uredništvu) v Ljubljani, Šubičeve ulice št. 3; naročnino pa prejema g. Francšek Črnagoj v Ljubljani (Barje). — Vse pošiljatve naj se pošiljajo franko. — Oznaniila in poslanice se računajo za celo stran 15 gld., pol strani 8 gld., 1/3 strani 5 gld., 1/4 strani 4 gld., 1/5 strani 2 gld.; manjši inserati po 10 kr. petlitvrsta. Večkratno objavljenje po dogovoru. Priloge poleg poštnine še 3 gld.

Lastnik in založnik: „Slovensko učiteljsko društvo v Ljubljani“; tisk Miličeve tiskarnice v Ljubljani.

9. **Anton Krejči**, zaloga moških in ženskih klobukov v Wolfovih ulicah v Ljubljani.
10. **J. Soklič**, trgovina s klobuki v Ljubljani, Pod trančo.
11. **Kavčič & Lilleg** — „Pri zlatorogu“ — trgovina s specerijskim blagom v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
12. **Jeglič & Leskovic**, trgovina s specerijskim blagom na Jurčičevem trgu v Ljubljani.
13. **F. P. Vidic & Comp.** Tovarna lončenih peči in glinastih izdelkov, opekarna, zaloga stavbinskega blaga v Prešernovih ulicah v Ljubljani.
14. **Filip Fajdiga**, mizar in trgovina s pohištvo v Prešernovih ulicah št. 50 (nasproti novi pošti) v Ljubljani.
15. **Maks Domicelj**, zaloga moke iz mlina Vinka Majdiča po en gros cenah v plombovanih vrečah po 10, 25, 50, 85 in 100 kg. na Rimski cesti (Mundova hiša) v Ljubljani.
16. **Maks Armič**, trgovina s perilom i. dr.; Sv. Petra cesta št. 4. v Ljubljani.
17. **Fran Šturm**, krojač na Bregu v Ljubljani.
18. **J. N. Potočnik**, krojač, Dunajska cesta v Ljubljani.
19. **B. Schmeltzer**, zaloga stolov, Šelenburgove ulice v Ljubljani.

Banka „Slavija“ v Pragi — glavno zastopstvo za slovenske dežele v Ljubljani — vzajemno zavarovalno društvo, daje od učiteljskih zavarovanj provizijo „Zavezi slovenskih učiteljskih društev.“

Zavedno učiteljstvo prosimo, da po geslu „Svoji k svojim!“ podpira v prvi vrsti te tvrdke.

Prva nemška slovnica

in

Prvo nemško berilo

za slovenske ljudske šole,

sestavili

A. Praprotnik, A. Razinger in A. Žumer.

Cena vezani knjigi 30 kr. se zopet dobi v bukvarni Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg v Ljubljani.

Na zahtevanje se pošilja brezplačno

ilustrovani cenik

za navadne in c. kr. izključivo privilegovane

harmonije in didaktofone.

V obila naročila se priporoča tvrdka:

Jos. Lenarčič & Comp.

na Vrhniki pri Ljubljani.